

Debrujárske okienko

Slovo debrujár pochádza z francúzštiny a vzniklo zo slov débrouillard, čo znamená šikovný, obratný, a se débrouiller, čo znamená objavovať, vedieť si poradiť.

Debrujárstvo sa opiera o zvedavosť, detskú predstavivosť a hravosť. Cieľom debrujárskej činnosti je umožniť deťom a mladým ľuďom využívať voľný čas k rozvíjaniu schopností a znalostí v oblasti vedy, techniky a ekológie.

Pre dosiahnutie týchto cieľov využívame v AMAVET kluboch tohto zamerania najmä zábavné pokusy s jednoduchými pomôckami z rôznych oblastí vedy, techniky a ekológie. Debrujárska činnosť rozvíja mladú osobnosť, vedie k pochopeniu rôznych javov a zákonitostí, objavovaniu vedy a vytváraniu nových ciest k poznaniu a tvorivosti.

Zmyslom debrujárskej činnosti je ukázať, že veda môže byť zábavná a ľahko pochopiteľná. Debrujári vedia, ako na to. Pomocou jednoduchých a rozmanitých pokusov sa dá nasimulovať množstvo fyzikálnych javov, a pod. Pokusy upevňujú v mladých ľuďoch zmysel pre spoluprácu, zodpovednosť a kritiku, rozvíjajú ich intelektuálne schopnosti.

Päť hlavných princípov filozofie, ktorá rozvíja debrujárstvo

Činnosť a pokusy, ktorých by sa mali mladí debrujári zúčastňovať, musia:

- umožňovať samostatný rozvoj dieťaťa
- zábavnou formou stimulovať mladého vedca a experimentátora a vzbudzovať záujem o vedu
- využívať otvorenosť dieťaťa k vedeckým javom, s ktorými sa denne stretáva
- rozvíjať zvedavosť a zmysel pre zodpovednosť
- byť naviazané na úroveň rodinnú, klubovú, sociálnu

Obsah

Úvodné slovo2

Sekretariát informuje

- > Zo života sekretariátu3
- > Druhý ročník konferencie Junior Internet4
- > Mladí IT odborníci nemajú svoje znalosti zo škôl5
- > Zo zákulisia konferencie Junior Internet5
- > Mládež v akcii!7
- > Give it up 4 youth!! S odstupom času7
- > Ako chutil kultúrny šalát8
- > Odkiaľ zobrať finančné prostriedky na činnosť9
- > Výhercovia festivalu poputujú do sveta9
- > Plán rozvoja a činnosti AMAVETu na roky 2007 a 200810

Zahraničie

- > Kemp mládežníckych organizácií v Rumunsku12
- > Konferencia k 20. výročiu založenia MILSETu12
- > Pražská konferencia Junior Internet prebehla úspešne13
- > Foto tábor v Chorvátsku13
- > Rafting na rieke Cetina v Chorvátsku14

Novinky a zaujímavosti

- > Mladý Callisto grafik15
- > Predstavujeme Vám projekt www.skolaplus.sk15
- > Kreditka, peňaženka, mobil?16

Zo života AMAVET klubov

- > Medzi nami klubmi18
- > Jeden svet19
- > Karneval20
- > Výtvarné dielne Valentinky21

Potrápte svoje mozgové bunky

- > Viete, že...??22
- > Sudoku23
- > Riešenie z minulého čísla23
- > Pokus24

Fotoreportáž

- > Give it up 4 Youth!!

Máj, lásky čas. Ako inak. Pre nás, mladých vedcov je to láska k vede, experimentom, skúmaniu a objavovaniu. Zúčastnili sme sa národných vedeckých výstav v španielskej Barcelone, belgickom Namure a Bruseli. Krátke sumáre a príspevky od účastníkov, víhercov slovenského Festivalu vedy a techniky v novembri minulého roku, Vám prinášame práve v tomto čísle AMAVET Revue.

Máme za sebou Európsky deň vedeckej mládeže. Prebiehali v niekoľkých európskych krajinách. Verím, že ste si túto príležitosť nenechali ujsť, roztočili vlíčka a užili si 3. máj naplno.

V tomto mesiaci sme oslávili aj Deň matiek, niektorí z nás oslavujú máj aj ako mesiac bicykla, či mentálneho zdravia.

Za pripomenutie stojí výročie vstupu Slovenska do Európskej únie a 50 výročie podpisu rímskej zmluvy, ktoré chápeme tiež ako výročie vzniku Európskej únie. Je to zároveň mesiac konania Eurovízie.

Pomaly sa blíži 1. jún, Deň detí. V Japonsku tento sviatok slávia už 5. mája!

Využite tento čas a zapojte sa do Európskej súťaže vedeckých fotografií. Viac info na: espc.milset.org.

Ludmila Martinická
Šéfredaktorka
arevue@amavet.sk

Sudoku

				4	7	3		2
						9		
		4	6	5				
	2	5			3		1	
	3		5		6		9	
	7		8			6	3	
				6	4	1		
		1						
9		2	1	8				

Riešenie z minulého čísla:

8	9	7	2	1	3	6	4	5
4	6	5	8	9	7	2	3	1
2	3	1	5	6	4	9	8	7
3	7	9	4	2	6	5	1	8
1	2	6	3	5	8	7	9	4
5	4	8	9	7	1	3	6	2
7	8	2	1	3	9	4	5	6
6	1	3	7	4	5	8	2	9
9	5	4	6	8	2	1	7	3

Účasť na súťaži Beskyd Model Kitshow 2007

Termín: 5. 6. 5. 2007

AMAVET klub č. 836 Zobor, Nitra
Medzinárodné stretnutie plastových modelárov. Cieľom je prezentovať na medzinárodnom podujatí modely jednotlivých členov klubu MK Zobor.

Poznávačka drevín

Termín: 7. 5. 2007

AMAVET klub č. 894, Lučenec
Deti prostredníctvom internetu a dataprojektoru budú môcť spoznať dreviny pomocou obrázkov. Taktiež si budú môcť zasúťažiť vzájomne medzi sebou.

Pre mamu

Termín: 12. 5. 2007

AMAVET klub č. 934, Spišská Nová Ves
Deti sa predstavia svojim prednesom na tému: List pre mamu, O mojej mame, Báseň pre mamu, pričom vyjadria ako veľmi ľúbia svoje mamy, staré mamy... Práve týmto podujatím môžu deti predstaviť svoju vlastnú tvorbu.

Zo života sekretariátu

Pripravujeme...

- účasť na svetovej súťaži mladých vedcov Intel ISEF v Novom Mexiku (USA),
- účasť na vedeckej výstave Expo Science International v Durbane (JAR),
- letné tábory v Chorvátsku a v Tajove,
- Dni vedeckej mládeže.

Prebieha...

- účasť na medzinárodnom stretnutí mladých ľudí so zameraním na spoznávanie kultúr krajín EÚ, predstavenie činnosti klubu 727 v Krompachoch,
- kontrola klubových podujatí a dokumentácie za predchádzajúci rok,
- príprava Výročnej správy AMAVETu,
- vyhodnotenie projektov schválených cez program Mládež,
- účasť na medzinárodnom stretnutí mladých ľudí so zameraním na spoznávanie kultúr krajín EU, Europawoche.

Máme za sebou...

- úspešne ukončená kontrola z Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie,
- účasť na zahraničných vedeckých výstavách v Barcelone, Bruseli a Namure,
- účasť na zasadnutí Milset Europe v Bruseli,
- seminár v Banskej Bystrici s názvom: Účasť mladej generácie na rozvoji vedy a techniky v podmienkach stredných škôl.

Dni vedeckej mládeže

Kto by toto podujatie nepoznal. Prijemná atmosféra, super kolektív, fajn prostredie. Každoročne sa na toto podujatie tešia tak ako organizátori aj mladí účastníci. Tento rok nás čaká jedna veľká zmena. Spojíme príjemne s užitočným. Tento rok sa Dni vedeckej mládeže budú konať v Septembri, počas vinobrania. Takže sa po skončení podujatia môžete ísť baviť ešte na kolotoče, alebo si len tak sadnúť, užívať si koncerty, alebo sa porozprávať s novými kamarátmi.

AMAVET EXTRA dávka

Milé deti, vážení rodičia, blížia sa letné prázdniny, čas na oddych a zábavu s kamarátmi. A samozrejme aj čas na letný tábor. Oddýchnite si od zadymeného mesta v krásnom lesnom prostredí v dedinke Tajov pri Banskej Bystrici! AMAVET pre Vás už tradične pripravuje takýto tábor:

Extra program

- oddych a zábava s kamarátmi, šport
- odhaľovanie prírodovedeckých záhad pomocou jednoduchých a zaujímavých debrujárskych pokusov
- nahliadnutie do diela slovenského vynálezcu svetového významu
- extra strachonoc
- kúpanie, výlety do prírody
- extra diskotéka
- výlet do Banskej Bystrice
- táborové súťaže a boj o táborový poklad

...teda dobrá zábava v spoločnosti rovesníkov a skvelých táborových vedúcich.

Základné informácie o tábore:

Miesto: Dedinka Tajov pri Banskej Bystrici, rekreačné zariadenie Bopa

Termín: 21. 28. júla 2007

Počet účastníkov: 40

Cena: 3990,-Sk (v cene doprava autobusom z Bratislavy, ubytovanie, strava, program)

Prihlásenie: e-mailom, faxom, telefonicky alebo zaslaním vyplnenej prihlášky poštou. Prihlášku si vyžiadajte telefonicky, e-mailom, alebo si ju stiahnite na webe!

Kontaktné informácie:

AMAVET

Asociácia pre mládež, vedu a techniku

Žarnovická 7, 831 06 Bratislava

Tel./Fax: 02/44 87 23 31

E-mail: amavet@amavet.sk,

v.martinicka@amavet.sk.

Medzi nami klubmi

Výber z toho, čo bolo...

Voda pre život

Termín: 19.04.2007

AMAVET klub č. 844, Rimavská Sobota
Deti rôznymi výtvarnými technikami vytvorili súbor plošných i priestorových diel, ktorými pripomenuli širokej verejnosti, že voda je dôležitým faktorom pre náš život, a hoci naši maliari a stavitelia sú ešte len deti, ich názor na našu Modrú planétu nenechá dospelých ľahostajnými.

Počítač - môj kamarát

Termín: 20.04.2007

AMAVET klub č. 775, Močenok

Keďže doba stále napreduje je dobré vedieť pracovať s počítačom. Práve toto podujatie, ktoré zorganizoval AMAVET klub v Močenku bolo zamerané na túto problematiku. Deti si mohli rozšíriť svoje vedomosti, zručnosti, mali možnosť spoznať ďalšie zákutia PC...

Všetkým ľuďom na zemi - odkaz prírody

Termín: 20.04.2007

AMAVET klub č. 894, Lučenec

Už podľa názvu vieme, že podujatie bolo zamerané na našu matku prírodu. Cieľom podujatia bolo deti upozorniť na životné prostredie, na globálne znečistenie.

Ekologická vychádzka

Termín: 19.04.2007

AMAVET klub č. 915, Spišská nová Ves
Deti sa zúčastnili vychádzky a tak mohli spoznať prírodu v Spišskej Novej Vsi. Na vychádzke sa dozvedeli rôzne informácie

o prírode, ako sa správať v prírode, ochraňovať ju...

Historia est magistra vitae

Termín: 24.04.2007

AMAVET klub č. 915, Spišská Nová Ves
AMAVET klub zorganizoval kvíz zameraný na oblasť histórie. Deti mali možnosť hravou formou spoznať našu históriu aj históriu sveta.

Návšteva múzea Andyho Warhola

Termín: 23.04.2007

AMAVET klub č. 545, Medzilaborce
Andy Warhol. Kto by tohto umelca nepoznal. Deti mohli prostredníctvom návštevy spoznať jeho tvorivú činnosť. Taktiež mali možnosť spoznať krásy moderného umenia.

Výber z toho, čo chystáte...

Ťažba a životné prostredie

Termín: 2. 5. 2007

AMAVET klub č. 915, Spišská Nová Ves
Mladí ľudia majú možnosť spoznať spôsob ťažby v podzemí. Cieľom podujatia je zistiť vplyv priemyslu na životné prostredie.

Čo vieš o hviezdach

Termín: 4. 5. 5. 2007

AMAVET klub č. 833, Spišská Nová Ves
Deti si prostredníctvom súťaženia mohli zmerať svoje vedomosti. Z názvu vyplýva na akú tematiku je súťaž zameraná. Najlepší postupujú na celoslovenské kolo.

čakali, že im niekto pomôže“.

Skúste deti porozmýšľať, čo urobila tá rodina z mesta zle. Ako môžeme pomôcť zvieratkám?

1. rozprávame, čo urobila rodina v lese zle
2. povieme, ako by sme sa mali správať v lese
3. ako pomôžeme zvieratkám:
 - veвериčke pomývame chvostík
 - zajkovi ošetríme labku
 - ježka utešíme, že pichliače mu dorastú
 - pozbierame odpadky v lese
 - uhasíme oheň
 - a potom všetci spoločne pomôžeme zajkovi postaviť nový brlôžtek.

Viete deti, na čo nám lesy slúžia a čo sa v lese smie a čo nie? Čo znamená pre zvieratká a ľudí les? (dáva nám kyslík, čistí vzduch, zadržiava vodu v pôde, poskytuje potravu zvieratám, pohlcuje prach, v lete poskytuje chládok). Čo môžeme urobiť pre les my?

„Snom všetkých zvieratiek, ale aj ľudí je čistá, zelená lúka plná kvetov, zdravý čerstvý vzduch, neškodné žiarivé slnečné lúče, čistá krištáľová voda a veselé zvieratká a hmyz všetkých druhov“.
Čo myslíte deti? Napíšte mi prosím či ste aj vy zažili podobné nezbednosti.

Vaša Zuzka

Ako vzniká dúha

V jeden pekný jarný deň svietilo slniečko a svojimi teplými lúčikmi hladkalo všetko naokolo. Stromy, kvety, zvieratkám zohrialo kožušky a ľudia pootvárali všetky okná na domoch, aby aj oni mali kúsok tepla. Slnečko bolo spokojné, na všetkých sa usmievalo, keď tu z čista jasna prihrmul sa veľký čierny

mrak a oproti nemu ďalší. Slniečko sa rýchlo schovalo, pretože keď mraky narazili do seba, zahrnelo. Keď sa zrazili druhý raz, zablyso sa a z oblohy sa spustil lejak. Zvieratká sa poukrývali, ľudia pozatvárali okná, len stromy a kvietky sa tešili z dažďa. Slniečko chvíľu počkalo a keď sa mu už zdalo, že pršalo až-až, najprv nesmelo vykuklo a potom zasvietilo, aj keď z jedného oblaku sa ešte stále lial dážď. A vtedy sa na oblohe vytvorila krásna dúha s týmito farbami: fialová, červená, oranžová, žltá, zelená a modrá. Zvieratká aj ľudia povychádzali zo svojich domčekov a spoločne obdivovali tú nádheru.

Takže deti už viete kedy vznikne dúha? (keď za dažďa vykukne slniečko)
Na záver básneň (vl. tvorba):

Zrazil sa oblak s oblakom
a vznikol z toho hlasný hrom.
Hneď za ním blesk sa ukázal
a dážď sa už len lial a lial.

Slniečko, keď to videlo,
zlatistý lúčik vystrelilo:
"A teraz všetkých poteším,
farebnú dúhu vytvorím."

Zuzka

Výzva pre všetky košické organizácie!

Pracujete v Košiciach, máte v hlave plno nápadov, čo by sa dalo robiť, ale nikto vás nechce vypočuť a podporiť? Teraz je priestor na nápady každého, kto chce, aby Košice ožili. V rámci projektu Košice Európske hlavné mesto kultúry sa prijímajú návrhy na čokoľvek, čo by sa v Košiciach mohlo v nasledujúcich dňoch a mesiacoch konať. Takže ak máte návrh na nejakú akciu môže ísť aj o jednorázovú akciu, aj o niečo dlhodobejšie, čokoľvek, čo trochu prebudí Košičanov, tak nám svoje nápady posielajte na zabky@zabky.sk.

Tie, ktoré sú reálne a dajú sa zrealizovať už v tomto období, tak na tie sa tešíme najviac. Návrhy prijímame do konca mája. Môže ísť o koncerty, vystúpenia, zbierky, konferencie, akékoľvek podujatia, súťaže. Touto akciou môžete zviditeľniť nielen seba, ale taktiež prispieť k tomu, aby Košice nespali.

Tešíme sa na vaše nápady!
Zdroj: www.mladez.sk

Najúspešnejší mladí vedci zo Slovenska

Takmer 1500 mladých vedcov a vynálezcov z asi 50 krajín a regiónov z celého sveta bude súťažiť o 4 milióny dolárov v štipendiách a cenách na Medzinárodnom vedecko-technickom veľtrhu Intel ISEF (Intel International Science and Engineering Fair), podporovanom spoločnosťou Agilent Technologies.

Mladí vedci sem prichádzajú s projektmi, ktoré by reálne mohli vyriešiť niektoré z najpálčivejších vedeckých problémov, okrem iného aj vývoj efektívnych alternatívnych zdrojov energie, hľadanie liečby autizmu a ďalších vzdelávacích ťažkostí, znižovanie množstva škodlivých látok vo vodných zdrojoch a obmedzovanie elektronického odpadu - spolu tu bude vystavených viac ako 1200 projektov. Študenti sa zároveň stretnú so skúsenými vedcami, vymenia si názory a predstavia svoje objavy.

Slovenská účasť

Zo Slovenskej republiky sa v medzinárodnej súťaži Intel ISEF zúčastnia štyria študenti, ktorí vyhrali na Festivale vedy a techniky organizovanom AMAVETom v novembri 2006. Štyria mladenci z rôznych kútov Slovenska, budú reprezentovať Slovenskú republiku a výsledky vlastnej výskumníckej práce na najprestížnejšej súťaži vedecko-technických projektov na svete, Intel ISEF realizovanom v Novom Mexiku v čase 13. 19. mája 2007.

Daniel Hudzík (17) s projektom „Impulzné napájacie zdroje“, **Michal Valiček** (18) s projektom „Robot-stopár“ a tímový projekt „Naša meteorologická stanica“ autorov **Tomáša Korfanta** (17) a **Petra Gondu** (18). Svojimi projektmi si získali pozornosť v zápelení 64 projektov na prestížnej súťaži Festival vedy a techniky. Tento rok organizoval AMAVET Asociácia pre mládež, vedy a techniku v poradí už 15. ročník tejto súťaže.

Finalisti súťažia o množstvo cien, okrem iného aj o:

Cena Intel Foundation Young Scientist Award: každý z troch najúspešnejších získa štipendium v hodnote 50 000 dolárov.

Cena *Seaborg Stockholm International Youth Science Seminar (SIYSS) Award*: z výhercov jednotlivých kategóriách budú vybraní traja, ktorí sa budú môcť zúčastniť na programe SIYSS a slávnostnom odovzdávaní Nobelovej ceny v decembri tohto roku.

Ceny Grand Awards: hlavné ceny sú pripravené pre prvé až štvrté miesto v každej kategórii a v kategórii tímov. Ceny sú 3000, 1500, 1000 a 500 dolárov, pre najlepšie hodnotených študentov v jednotlivých kategóriách je navyše pripravená prémie 5000 dolárov a notebook s mobilnou technológiou Intel.

Gabriela Kukolová

Podpora mladých talentov vo vede a technike na regionálnej úrovni v USA

V USA sa 2. - 5. apríla 2007 konala regionálna súťaž projektov z oblastí vedy a techniky troch štátov Delawárskeho údolia, štátov Pensylvánie, New Jersey a Delaware. **Delaware Valley Science Fairs (DVSF)** je postupová súťaž regiónu, odkiaľ postupujú projekty na Intel ISEF, najprestížnejšiu súťaž projektov mládeže na svete.

Ceny na DVSF boli udelené v celkovej hodnote 1 milión USD. Medzi najprestížnejšie ceny patrilo štipendium na Drexel Univerzitu vo Filadelfii vo výške 30.000 USD pre pätnásť víťazov vo svojich kategóriách v jedenástom roku štúdia (zhodný s tretím ročníkom gymnázií na Slovensku), postup na súťaž Intel ISEF, plne hračený trojdňový výlet pre piatich víťazov spoločne s rodičom na júnový štart raketoplánu na Cape

Canaveral na Floride aspoľu 64 špeciálnych a75 základných cien v pätnástich kategóriách a v piatich triedach. DVSF je najstaršou súťažou tohto druhu v USA a podľa môjho názoru aj na svete. Každoročne 900 detí postupuje na DVSF z 13 obvodných súťaží Delawárskeho údolia. Veľkým podporovateľom DVSF je Drexel University.

Na pozvanie americkej strany som sa zúčastnil súťaže ako pozorovateľ. Najväčší rozdiel, ktorý som si všimol, je veľkosť a situovanie stánkov. Úspora miesta spočíva najmä v tom, že Američania nepoužívajú výstavné boxy, ale jednoduché usporiadanie stolov. Som veľmi rád, že môžem konštatovať ako je náš Festival vedy a techniky porovnateľný a napreduje za posledné tri roky.

Teším sa na stretnutie s vami na Festivale vedy a techniky v novembri.

Viac informácií o Delaware Valley Science Fairs nájdete na www.dvsf.org, o Intel ISEF na www.sciserv.org/isef a o Festivale vedy a techniky na www.tyzdenvedy.sk

Jozef Ristvej

doma takéto podmienky na cvičenie nemajú.

Miestnosť je využívaná nielen členmi krúžku - zdravý životný štýl, ale často tam chodia aj deti počas vyučovania na netradičné vyučovacie hodiny, keď deti sedia na loptách, s odľahčenou chrbticou sa pohupávajú a pritom si pospevujú alebo diskutujú o preberanej problematike. Takto sa dá aj učiť, aj posilňovať svalstvo a správne držanie tela.

Ďakujeme Komunitnej nadácii Bratislava a všetkým dobrým ľuďom, ktorí nám pomohli pri získavaní finančných prostriedkov, nákupoch, preprave, prenášaní náradia, inštalovaní a ostatných nevyhnutných prácach, ktoré boli potrebné pre vytvorenie dobrých podmienok pre deti a ich zdravie.

Som veľmi rada, že sme deťom vytvorili útulný priestor, kde môžu zmysluplne, poučne aj relaxačne využívať svoj voľný čas a získavať správne návyky, vedúce k upevňovaniu zdravia.

*Anka Gibová
AMAVET klub 752, Cejkov*

Zuzkin príbeh pre najmenších

„Bol raz jeden les plný zvieratiek a krásnych zdravých stromov a kvetov. Veverička, zajko, ježko, medveď, srnky aj sova si nažívali vo svornosti, navzájom si pomáhali. Všade bolo čisto, na čistinke rástli hríby, maliny, černice a čučoriedky. Avšak jedného dňa všetky zvieratká zobudil skoro ráno hluk, aký ešte v živote nepočuli. Zvieratká sa utekali pozrieť, čo sa robí a so zatajeným dychom sledovali veľké čudo na kolesách, z ktorého sa dymilo. A keď to čudo ešte hlasno

zatrúbilo, tak sa rozutekali na všetky strany.

Bola to rodina z mesta, ktorá sa vybrala na výlet. A to čudo, viete čo to bolo? (auto)

Predstavte si deti, autom vošli priamo do lesa, zničili zajkov brlôžtek a zaparkovali rovno na lesnom chodníčku, kde doteraz behávali len srnky. V aute im hlasno vyhrávalo rádio. Zobudilo to pani sovu, ktorá vyplašená odletela na druhý koniec lesa.

A teraz vám deti rozpoviem, čo všetko tí neporiadni ľudia lese narobili.

Keď otec rodiny zbadal potôčik, rozhodol sa, že si umyje auto. Aby mu robota išla viac od ruky, pustil si rádio ešte hlasnejšie. Chlapci, volali sa Paťo a Maťo, tí sa začali hrať na indiánov, kričali a popritom rozkopali všetky hríby ktoré našli. Mama zatiaľ pripravovala obed. Urobila veľký oheň. Otvárala konzervy a prázdne ich hádzala za seba. Keď sa najedli, obloha sa zatiahla, zahrnelo. Rýchlo nasadli do auta a s veľkým hlukom odišli preč, ani oheň nezahasili.

Keď odišli, zvieratká sa začali pomaly vracat' do svojich domčekov.

„Prvá zoskočila zo stromu veverička. Skočila tak nešťastne, že svoj krásny našuchorený chvost namočila do mláky plnej oleja. Zajko utekajúc jej na pomoc, skočil rovno na ostrú hranu otvorenej konzervy a porezal si labku. Keď zistil, že jeho brlôžtek je úplne zničený, usedavo sa rozplakal. Ježko zase narazil do sklenenej fľaše a zlomil si dva pichliače. Večne hladný medveď sa skoro zadusil papierovou servítkou a ešte k tomu si popálil labky o nezahasený oheň. Srnky boli veľmi smutné, pretože hríby, ktoré chceli zjesť na večeru boli všetky rozšliapané.

A tak sa zvieratká rozplakali a

ktoré mačky ako predátori lovia a takisto by narušilo rovnováhu celého systému. Jediným efektívnym riešením je teda zabránenie styku zvierat s nakazenou hydinou a zvýšenie hygieny. Ak sa totiž na ulici povalujú kusy hydiny možno až niekoľko dní, kým ich nezoberú túlavé mačky či psy, sú ideálnou základňou na rozmach vírusu. Zvýšenie hygieny má navyše preventívny účinok pri mnohých iných ochoreniach.

Najohrozenejšími oblasťami sú najmä menej rozvinuté krajiny Ázie a Afriky, kde hygiena bohužiaľ stále nie je dostatočne zaužívaná.

Podľa zverejnených správ sa budú testy vykonané indonézskymi vedcami pre istotu opakovať v laboratóriu v Japonsku, aby sa výsledky buď potvrdia alebo vyvrátia. Vedci sa tiež budú snažiť popísať mieru adaptácie vírusu medzi

mačkami, nakoľko veľa mačiek sa z vírusu „vylieči“, iné však zomierajú, a takisto priebeh prenosu z mačky na mačku.

Kažopádne si myslím, že ide o zaujímavú informáciu ktorá stojí za pozornosť.

Martin Popík
AMAVET klub 880, Bratislava

Pozrite si tiež:

http://www.tagesschau.de/aktuell/meldungen/0,1185,OID5273854_REF1,00.html

<http://www.stern.de/wissenschaft/medizinen/Vogelgrippe-Virus-Jede-Katze-Java-H5N1/581138.html>

http://en.wikipedia.org/wiki/Global_spread_of_H5N1

<http://de.wikipedia.org/wiki/Vogelgrippe>

<http://www.newscientist.com/article/mg19325883.800-deadly-h5n1-may-be-brewing-in-cats.html>

stacionárny bicykel s ukazovateľmi frekvencie pulzu, nakrútených kilometrov a ďalších naprogramovaných funkcií. Trampolína aj keď malá, stále sa nej poskakuje, elektronické švihadlá, malé akupresúrne loptičky - ježkovia, síce trochu pichajú, ale tak to má byť, aby sa telo dobre premasirovalo. Aj ďalšie mäkké loptičky sú obľúbené, pretože s nimi môžu deti hrať vybíjanú a iné hry vhodné aj na malej ploche a nehrozí rozbitie okna. Koberec je z dvoch častí, každá je inej farby, takže zároveň slúžia ako dve malé ihriská pri športovom súperení a súťažiach. V miestnosti deti pobežujú a cvičia bez obuvi, v ponožkách, aby si precvičovali klenbu nohy. Deti si obľúbili cvičenia na loptách aj cvičenia podľa hudby, podľa CD nahrávok, relaxačné cvičenia na posilňovanie prstov, chrbtice, kostry, svalov, tela i mysle. Cvičenia sa im páčia, pretože sú iné ako v telocvični a

Seminár v Banskej Bystrici

Dňa 19. apríla 2007 sa zástupcovia AMAVETu zúčastnili odborného seminára v Banskej Bystrici s názvom: *Účasť mladej generácie na rozvoji vedy a techniky v podmienkach stredných škôl*. Organizátorom seminára bola pobočka ZSVTS pri SOU stavebnom v Banskej Bystrici.

Seminár otvoril PaedDr. Milan Ponický, riaditeľ SOU stavebného, a Vladimír Kováčik, predseda P-ZSVTS Banská Bystrica, ktorý aj celý seminár viedol.

V úvodnej prednáške: *Vedeckotechnický rozvoj v podmienkach zvyšovania úrovne hospodárskych výsledkov SR* Ing. František Hlaváč z UKC ZSVTS uviedol prítomných do problematiky.

Zástupcovia AMAVETu predstavili organizáciu a prezentovali svoje projekty, Festival vedy a techniky a Junior Internet. Zároveň prevzali od Vladimíra Kováčika prihlášku nového AMAVET klubu s názvom Stavbárik. Nasledovala prezentácia zaujímavej interaktívnej technológie a didaktickej pomôcky od zástupcov firmy Luidia, Inc., USA.

Ďalšími účastníkmi seminára boli učitelia a študenti zo Zespol szkol mechanicno-elektrycznych z Poľského Tarnowa, ktorí predstavili svoju školu a vlastné vedecké projekty. Táto škola je družobnou školou SOU stavebného v Banskej Bystrici.

Richard Richter

Projekt Fotochat na podporu nízkoprahových programov

Pomocť získať peniaze na ďalší rozvoj nízkoprahových programov pre deti a mládež má projekt Fotochat... alebo povedz to fotkou. Organizuje ho Nadácia Intenda od 5. marca do 1. júna, je to celoslovenská verejná zbierka realizovaná súťažnou formou.

Deti a mládež do 26 rokov online vkladajú súťažné fotografie na internetový portál www.fotochat.sk. Verejnosť môže udeľovať hlasy najzaujímavejším fotografiám, pričom jeden hlas má hodnotu 30 korún. Platené hlasovanie tvorí príspevky do verejnej zbierky. Doteraz 390 detí a mladých ľudí poslalo 777 svojich fotografií z digitálneho fotoaparátu alebo mobilného telefónu. Víťazi súťaže vyhrajú nielen hodnotnú cenu pre seba, ale aj pre školu, ktorú navštevujú.

Nadácia Intenda nadväzuje verejnou zbierkou na grantový program Znižujeme prahy, v rámci ktorého doteraz

Športový kútik v Cejkove

S potešením sme pred pár mesiacmi uvítali správu, že náš projekt "Vzdravom tele zdravý duch" bol úspešný a podporila ho Komunitná nadácia Bratislava. Nebolo to až také jednoduché dostať sa medzi 12 projektov podporených v jesennom kole. Povzbudení touto správou sme sa pustili do "pretvorenia" jednej z voľných tried na relaxačnú miestnosť, kde by deti mohli realizovať rôzne aktivity v prospech svojho zdravia a zmysluplne využívať svoj voľný čas.

K posilňovaciemu stroju, niekoľkým fit loptám a "polkobercu" sme zo získaných prostriedkov dokúpili ešte jeden koberec, aby bola zakrytá celá podlaha a ďalšie športové potreby na cvičenie a relax. Veľmi obľúbený je

podporila vznik a rozvoj 19 nízkoprahových zariadení na Slovensku. V ponuke nízkoprahových centier nájdú deti a teenageri nielen rôzne možnosti pre trávenie voľného času, ale aj doučovanie, prípravu do školy a poradenstvo v záležitostiach vzťahov, rodiny, návykových látok, násilia či školy.

Nad projektom prevzali patronát známe osobnosti ako klavirista Richard Rikkon, moderátorka Jana Majeská, plavkyňa Martina Moravcová, muzikálová speváčka Katarína Hasprová, tréner tenisu a spevák zo SuperStar Martin Kelecsényi, moderátorka Danka Roháčová - Španková, speváčka Barbara Haščáková a ďalší.

Viac informácií o projekte nájdete na www.fotochat.sk
foto: intenda
zdroje: www.mladez.sk

EXPORECERCA JOVE Barcelona 2007

Po úspešnom ťažení v novembri na Festivale vedy a techniky v Bratislave sme sa my, Jakub Dovčík a Slavomír Gregorík, žiaci 4.A triedy na ZŠ Ul. Ing. Kožucha, zúčastnili 12. - 14. apríla 2007 na

Medzinárodnom festivale Exporecerca Jove v Barcelone.

Nezabudnuteľným zážitkom bol pre nás dvojhodinový let lietadlom a pristátie v Barcelone - Gaudiho meste. Toto mesto je známe tisíckami kostolmi a úzkymi uličkami. Dominantou mesta je neogotický chrám Expiatoru de la Sagrada Família. Okrem toho sme navštívili aj mnoho iných zaujímavých miest v Barcelone.

Páčilo sa nám aj LAquarium, tzv. podvodné akvárium, kde sa na nás zblízka usmievali svojim širokým zubatým úsmevom žraloky. Ale krásne boli aj obrovské raje, či mnohé iné, pre nás neznáme druhy rýb.

Našej návšteve neušlo ani Military museum, Gaudiho park, Kolumbusovo námestie, Barcelónsky hrad, Funicular de Mont Juice a hlavne Sagrada de Família. Je to kostol, ktorý sa stavia už viac ako 100 rokov a ešte stále nie je dostavaný. Nás chlapcov potešila aj návšteva obchodu futbalového klubu FC Barcelona. Katalánci na nás urobili dojem veľmi priateľského a pohodového národa. Festival sa konal v budove Obra Social, kde sa prezentovalo a zároveň sa tam nachádzala aj univerzita a ďalšia výstava.

Úroveň festivalu bola vysoká, mnohé projekty boli veľmi pekné. Slavko Gregorík prezentoval svoju prácu Napoleon - čo o ňom (ne)viete a Jakub Dovčík predstavil svoj projekt Točiaci sa kotúč vetra, prácu o prírodných katastrofách. Pri našich stánkoch sa zastavovalo veľa ľudí. Dostalo sa nám veľkého uznania a pochvál, španielska televízia natáčala rozhovor.

Našli sme si tam veľa kamarátov, dobre sme si rozumeli hlavne s chlapcami z Brazílie. Bývali sme spolu s ostatnými zahraničnými účastníkmi. Pri prezentáciách, ale aj pri priateľských

šíriť medzi populáciou mačiek.

Ako k tomu mohlo dôjsť?

Vedci prišli na to, že tamojšia populácia mačiek, hojne sa vyskytujúca v okolí chudobných štvrtí Jakarty a Sumatry, živiaca sa hlavne odpadkami v okolí tamojších trhov, na ktorých sa bežne obchoduje s hydinou, je infikovaná mutáciou vírusu vtáčej chrípky. V oblasti je totiž bežným javom, že ľudia si nakupujú väčšinu potravín na konzumáciu práve na miestnych trhoch, kde hygiena nie je veľmi v pozornosti záujmu. Veterinárne kontroly a očkovanie hydiny pred predajom, ktoré boli v našich končinách samozrejmosťou sa žiaľ v Indonézii neuskutočňujú v dostatočnej forme, a tak sa aj na trhoch objavila nakazená hydina. Stáva sa tak, že na uliciach sa povalujú odrezky porcovanej hydiny, ktoré sú zdrojom potravy tamojších túlavých mačiek. To je najpravdepodobnejšia cesta akou sa tento vírus dostal do ich organizmu.

„Len“ či „až“ 20% mačiek?

Vedci z Indonézskej univerzity testovali krvné vzorky získané z cca. 500 mačiek pohybujúcich sa v okolí spomínaných trhov v Jakarte a Sumatre. Až 20% z nich malo v tele vytvorené obranné látky voči tomuto vírusu, čo znamená, že ho síce nemusia mať ešte stále v tele ale určite ním boli infikované v minulosti, najpravdepodobnejšie jedným spomínaných zvyškov hydiny. Predpokladá sa, že ďalšie, presne nezistené množstvo mačiek, ktoré našli uhynuté v oblasti, zomrelo práve kvôli ochoreniu spôsobenému vírusom H5N1. Skutočný počet infikovaných mačiek z celkovej populácie je preto zrejme oveľa vyšší ako spomínaných 20%.

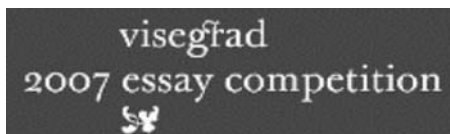
Je táto hrozba reálna pre človeka?

Okrem týchto pozorovaní, pri ktorých vedci odobrali mačkám vo vytypovaných štvrtiach, v ktorých sa vyskytla vtáčia chrípka, vzorky krvi na skúmanie však z oblasti hlásia zvýšené množstvo uhynutých mačiek a psov v okolí miest na ktorých sa vyskytol vírus vtáčej chrípky. Niektoré mačky sa po nakazení vírusom zotavia a len niektoré uhynú, podobne ako ľudia. Na rozdiel od ľudí, medzi ktorými sa vírus vtáčej chrípky neprenáša z človeka na človeka, medzi mačkami sa tento vírus bohužiaľ prenáša. Infikované mačky síce nepredstavujú priamu hrozbu pre človeka, keďže ľudia nakazení vtáčou chrípkou ju dostali len vo výnimočných prípadoch a navyše konzumáciou nesprávne upravenej hydiny, ale vedci sa obávajú, že tento vírus sa postupom času šírením sa medzi mačkami zmutuje do formy, kedy by bol schopný preniesť sa aj na iné cicavce a z nich ďalšou mutáciou na človeka. Ak by sa šírila aj medzi ľuďmi, existovala by hrozba výskytu pandémie. To sa však, dúfajme, nikdy nestane.

Čo s tým spraviť?

Mnohí sa mylne domnievajú, že plošné zabíjanie mačiek vyrieši problém. No v skutočnosti je to podobné ako so zabíjaním divých vtákov, ktorým sa mnohí snažili zabrániť šíreniu vtáčej chrípky. Pravdou však je, že táto sa šírila oveľa rýchlejšie v uzatvorených chovoch hydiny, kde je prirodzene vyššia koncentrácia týchto zvierat. Pri migrácii vtákov je prakticky nemožné a takisto vysoko nežiaduce plošne ich vyhubiť. Plošné zabíjanie mačiek by malo zrejme takisto vplyv na následný rozmach vírusov šíriacich sa napríklad myšami,

Visegrad Essay Competition 2007

Webový časopis Global Politics a Medzinárodný Višegrádsky fond pozývajú študentov vysokých škôl z Českej republiky, Maďarska, Poľska a Slovenska aby sa zúčastnili Visegrad Essay Competition 2007. Majú jedinečnú možnosť zapojiť sa do odbornej diskusie o politickom vývoji v krajinách strednej a východnej Európy. Tri najlepšie eseje budú honorované sumou 300 €, 200 € a 100 €.

Témy:

1. Hitherto V4 cooperation and its perspectives after EU entry
2. Shared political and social identities in the V4
3. Populism and nationalism in V4 countries

Eseje musia byť napísané v anglickom jazyku, nesmú byť publikované a musia mať maximálny rozsah do 3 500 slov.

Eseje je potrebné poslať do 1. mája 2007 na e-mailovú adresu vec@globalpolitics.cz.
Zdroj: www.mladez.sk

Nová internetová televízia

Na internete sa nachádza nová internetová televízia o mladých a pre mladých. Na to, aby bola stále lepšia,

potrebuje aj teba. Každý, kto chce pracovať v televízii a podieľať sa na tomto študentskom projekte, môže pomôcť. Či už priamo natáčať príspevky, informovať o zaujímavých akciách, posielat' svoje krátke filmy a videá. Takisto sú vítané všetky fotky z akcií, na ktorých ste boli. Dajú sa z nich urobiť skvelé fotoreportáže, ktoré si v novom televíznom programe nájdú svoje miesto.

Takže ak sa chceš zviditeľniť, publikovať to, čo máš rad, posielaj svoje príspevky na zabky@zabky.sk alebo mirka@zabky.sk. Kto rád píše, môže sa zapojiť do blogu. Tri najlepšie príspevky, či už video, fotografické alebo blogové, sú každý týždeň finančne ohodnotené. Televíziu nájdeš na www.zabky.sk. Každý pondelok vo večerných hodinách spúšťame nové týždňové vysielanie.

Novodobý strašiak H5N1

Isto si mnohí spomeniete na doslova ošial, ktorý vo svete vyvolal vírus vtácej chrípky H5N1. Každý deň sa objavovali nové lokality výskytu, odborníci sa dlho zamýšľali nad jeho dopadmi na ľudí, snažili sa ich presvedčiť o tom, že pokiaľ dodržiavajú základné hygienické pravidlá pri príprave pokrmov z hydiny, nemajú sa čoho obávať. Napadá mi, prestali ste konzumovať hydinu aj Vy, alebo ste boli „hydinožrútkami“ veselo ďalej?

Každopádne, začiatkom januára preletela niektorými svetovými médiami informácia o novej mutácii tohto vírusu. Vedci z indonézskej univerzity prezentovali tamojším novinárom správu o výskyte mutácie tohto smrtiaceho vírusu vtácej chrípky, ktorý sa začal nebezpečne

rozhovoroch sme sa pocičili v angličtine a naučili sme sa aj pár španielskych slovíčok.

V sobotu v noci nasledoval už len let domov a hoci sme sa domov tešili, veru nám bolo aj smutno za Barcelonou a novými kamarátmi. Na festival Exporecerca Jove Barcelona 2007 nám zostanú krásne spomienky a zážitky.

*Jakub Dovčík a Slavomír Gregorík
Vítazi FVaT 06*

Exp'Osons 2007 Namur

V historickom meste Namur sa konala 26. - 28. apríla národná výstava vedecko-technických projektov šikovných mladých ľudí z Belgicka. Výstavy sa zúčastnilo približne 400 mladých vedcov, ktorí sa tak zároveň zapojili do súťaže. Štyroch z nich privítame my na našom národnom Festivale vedy a techniky v novembri.

Okrem Španielov a Maročanov patrili medzi zahraničných hostí aj Tomáš Horváth a Viktor Laczko s projektom Omega chat a Martina Siváčková s projektom Chov oviec, salašníctvo a agroturistika na Spiši.

Organizátori z Ose la science nám pripravili zaujímavý program. Viac sa dozviete z nasledujúcich príspevkov.

*Ludmila Martinická
Vedúca slovenskej skupiny*

Namur očami účastníkov:

Už v novembri minulého roka bolo jasné, že ako autori jedného z úspešných projektov pocestujeme s Viktorom na niektorý z Európskych festivalov vedy a techniky. Nakoniec pre nás z Amavetu vybrali Belgicko, krajinu piva a čokolády, s krásnou krajinou a históriou. Belgicko má viac ako 10 miliónov obyvateľov a rozlohu okolo 30 000 km². Bratislava je vzdialená od Bruselu, hlavného mesta Belgicka, skoro 1000 km. Cesta tam aj späť bola únavná, no prežili sme ju bez žiadnych väčších ujmov na zdraví. Najprv sme sa museli dostať naprieč celým Slovenskom z Košíc do Bratislavy, potom z Bratislavy do Viedne, z Viedenského letiska bezproblémovým letom do Bruselu a napokon z Bruselu autom do Namuru. V malom historickom meste Namur na juhovýchod od Bruselu sa aj tento rok konal v dňoch 26. - 28. apríla Belgický festival vedy a techniky Exp'Osons 2007.

Vďaka perfektnej organizácii Belgičanov nás na letisku už čakal jeden z organizátorov, tzv. vodičov zahraničných delegácií na festivale, ktorý nás zaviedol na výstavisko projektov a neskôr pomocou GPS (Global Positioning System) aj do nášho „hotela“. Ubytovanie v štýle 60-tych rokov v rodinnej penzióne s farmou sa každému „ehm“ páčilo, no boli menšie výhrady. Čo nás prekvapilo, bola nechránená Wi-Fi sieť, dostupná pre časť našej ubytovne. Všetci vytešení z možnosti prezentovania projektov na medzinárodnej úrovni, ďaleko od hraníc Slovenska, ostali v smútku, keď nám bolo povedané, že prezentovať svoj projekt budeme iba v jeden deň, aj to len zopár hodín. Francúzsky hovoriacim Belgičanom do reči po anglicky veľmi

nebolo, a tak sme aspoň odprezentovali svoje projekty veľkej hŕstke organizátorov. Ako štyria slovenskí mušketerieri sme dobili namurskú Citadelu, zapísanú v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, aj samotné Benátky Belgicka Brugge, historické mesto, ktoré od roku 2002 nesie názov „European Capital of Culture“. V Brugge sme sa spolu s marockou a španielskou delegáciou plavili loďou, obdivovali históriu krajiny, nakupovali a pravidelne dodržiavali pitný režim, lebo 31 °C v apríli dá zabrať aj skúsenému cestovateľovi. Nakoniec, ako to už býva, sme sa s každým rozlúčili a v sobotu nás čakala znova (aspoň košická časť výpravy) 17 hodinová cesta domov.

Celkový dojem z nášho „výletu“, ktorého sme sa s Viktorom vďaka AMAVETu zúčastnili, mám veľmi dobrý. Zišli sme sa tam super skupinka Slovákov, Belgičania boli všetci veľmi prívetiví a pohostinní, krajina krásna, len keby cesta nebola taká dlhá. Ďakujem Ľudmile, vedúcej našej skupiny, a celej organizácii AMAVET za možnosť navštíviť a spoznať ďalšiu krajinu sveta.

Tomáš Horváth

Vítaz FVaT s projektom Omega chat

Moje Belgické dobrodružstvo za začalo už v predošlý večer. So svojim kolegom som nastúpil na autobus v Košiciach. Po dlhej a vyčerpávajúcej ceste do Bratislavy sme vystúpili na hlavnej autobusovej stanici. Keď sme si chceli vo vestibule sadnúť a aj niečo kúpiť, prekvapili nás otváracie hodiny. Nechápal som, že hlavná autobusová stanica Slovenska, je zavretá od dvadsiatej tretej po štvrtú hodinu ráno. Trošku ma to prekvapilo ale neostávalo nám nič iné ako čakať vonku na lavičke.

No po tejto nepríjemnej skúsenosti už bolo všetko dobré. Na letisko do Viedne sme išli autom a preto to bolo veľmi rýchle. Tam sme leteli lietadlom do Belgicka na letisko v Bruseli. Prijemný chlapík nás tam čakal aby nás vzal na výstavisko v Namure. Ešte v ten deň sme boli na malej prehliadke mesta a vystúpili sme na Namurskú citadelu. Večer, vyčerpaný z cesty a kultúrno-vzdelávacieho programu prišiel konečne oddych v podobe posteľe a horúcej sprchy. Na druhý deň sme verejnosti prezentovali naše projekty na výstave EXP'OSONS. Podvečer prišla večera v útulnej reštaurácii spojenej s bowling klubom, ktorý sme patrične využili.

Na druhý deň bolo treba skoro vstávať na cestu do mesta Brugge. Tam bol čas minúť nejaké tie eurá. Pozreli sme si aj mestské pamiatky s najstaršou nemocnicou v Európe. Celý deň sme mali na mysli fakt, že nasledujúce ráno nám letí lietadlo domov. Lúčenie s pohostinnými ľuďmi, ktorých sme spoznali nebolo ľahké.

Pri lete lietadlom sme všetci ticho sedeli a premýšľali ako dobre bolo. V Bratislave sa naše cesty rozišli i keď nám ostávala ešte dlhá a nepríjemná cesta vlakom do Košíc, ale aj tak, určite máme všetci na mesto Namur, nových priateľov, vedeckú výstavu mladých vedcov EXP'OSONS a všetko ostatné veľmi príjemné spomienky.

Viktor Laczko

Vítaz FVaT s projektom Omega chat

Všetko sa začalo 24. apríla. Cestovala som 5 hodín vlakom do Bratislavy, kam ma doprevádzala p. uč. Orlovská. Na vlakovej stanici ma vyzdvihla Gabika, u ktorej som prenocovala. No nespali sme dlho. Vstávali sme už o 2:00 ráno. Autom sme

práce s rôznym zameraním, prevažne verejnoprospešného charakteru.

Švéd Dan Engert (26) pôsobí vďaka pr o j e k t u E u r ó p s k e j dobrovoľníckej služby už piaty mesiac ako dobrovoľník v občianskom združení INEX Slovakia v Bratislave. Keďže sa aktívne učí po slovensky a MTDP nie sú preňho neznáme, spýtali sme sa ho na jeho názor: „*Myslím že medzinárodné tábore je super. Lebo okrem dozvedieť sa nová krajina môže každý človek ktorý ist' do tábore oznámiť sa noví ľudia a noví kultúry. Na tábor pracúvaš, obeduješ a chodíš v pekne prírode a ešte rôznych činností spolu. Potom máš priateľia od celého sveta, ktorí môžeš neskôr navštíviť. Je to perfektná možnosť či chceš dozvedieť sa o nás sveta. Tak prihlásiť sa a ist' do tábore niekde...“.*

Príležitosť na sebarealizáciu sa dá nájsť na každom kontinente (okrem Antarktídy), v ponuke je tento rok celkovo až 2300 workcampov. Sú to napríklad práce súvisiace s tvorbou a ochranou životného prostredia, rekonštrukciou historických pamiatok, práce pri budovaní sociálnych centier, ale i prípravu kultúrnych akcií, festivalov a pod.

Do veľkej medzinárodnej skupiny sa väčšinou dostanú najviac dvaja ľudia z jednej krajiny, aby sa zabezpečila táborová komunikácia v jednom zo svetových jazykov. Ten je vopred určený organizátorom, najčastejšie sa využíva angličtina, nemčina alebo francúzština.

Dobrovoľníci pracujú štyri až šesť hodín denne, zvyšok času je venovaný rôznym voľnočasovým aktivitám. Skupinu mladých

dobrovoľníkov majú na starosti väčšinou dvaja miestni vedúci, ktorí ich koordinujú, starajú sa o program, bezproblémové fungovanie a riešia prípadné konflikty.

Prihlásiť sa na MTDP je potrebné čo najskôr, pretože každý projekt je jedinečný a v tom istom roku sa zvyčajne neopakuje. Katalóg s ponukou jednotlivých táborov a ich podrobným popisom nájdete na webovej stránke www.inex.sk, v tlačenej podobe je k dispozícii priamo v kancelárii INEX-u. Dobrovoľníci si hradia účastnícky príspevok, cestovné náklady a v niektorých prípadoch i poistenie. Na druhej strane však za svoju dobrovoľnícku prácu získajú okrem množstva skúseností a nezabudnuteľných zážitkov aj stravu a ubytovanie bezplatne.

Foto: inex

Zdroj: www.mladez.sk

stretnúť so svojimi kolegami v nádhernom meste na západe Poľska, vymeniť si s nimi skúsenosti, naučiť sa niečo nové, vytvoriť partnerstvá, naplánovať nové projekty? Potom je táto pozvánka určená práve Tebe!

Hlavným cieľom tohto projektu je vytvoriť sieť mládežníckych pracovníkov a školiteľov aktívnych v oblasti neformálneho vzdelávania so zameraním najmä na občianske, interkultúrne a mierové vzdelávanie. Cieľ bude dosiahnutý prostredníctvom nasledovných úloh:

- otvorenie priestoru na diskusiu o možnostiach využitia interkultúrneho, občianskeho a mierového vzdelávania ako prostriedkov pre pozitívne zmeny
- vytvorenie platformy určenej na výmenu skúseností pre pracovníkov v oblasti neformálneho vzdelávania
- naplánovanie medzinárodných projektov mládeže (medzinárodné mládežnícke výmeny a miestne iniciatívy koordinované medzinárodnými sieťami)
- príprava budúcich účastníkov Fóra mládež UNESCO v Paríži (október 2007) na aktívnejšie a prínosnejšie zapojenie sa do diskusie
- naplánovanie budúcich, spoločných akcií

Účastníci:

- Cieľom organizátorov je osloviť mladých ľudí, ktorí sa zaujímajú o a aktívne pôsobia v oblasti interkultúrneho, občianskeho a mierového vzdelávania z krajín EuroMed (najmä z krajín strednej a východnej Európy)
- školitelia s niekoľkoročnými skúsenosťami v oblasti neformálneho vzdelávania
- predstavitelia mládežníckych organizácií zapojení do projektov

neformálneho vzdelávania, max. 2 ľudia z jednej organizácie

- pracovníci s mládežou zapojení v projektoch vzdelávania mládeže
- mládežnícki aktivisti zapojení do vzdelávacích iniciatív
- vek 18 rokov a viac

Zroj: EURODESK

Foto: UNESCO

Medzinárodné tábory pre veľkých

Už nie ste dieťaťom, ale máte chuť opäť zažiť atmosféru tábora? Túžite cestovať, spoznávať nových ľudí, zažiť niečo neobyčajné (niekedy i na úkor pohodlia), zdokonaľiť sa v cudzích jazykoch a byť užitočným pre iných? Staňte sa dobrovoľníkom a strávte 2 či 3 letné týždne na medzinárodnom tábore dobrovoľníckej práce (MTDP) v zahraničí.

MTDP (alebo „workcampy“) sú vynikajúcou príležitosťou na spoznávanie nových ľudí z rôznych krajín, kde celkový úspech závisí od nadšenia, otvorenej mysle a zdravého optimizmu jednotlivých účastníkov. Pre dobrovoľníkov vo veku od 18 do 35, ale aj viac rokov poskytujú možnosť vycestovať do celého sveta, kde v 10- až 30- člennej skupine vykonávajú

išli pre Ludmilu, ktorá nás na ceste do Namuru sprevádzala. Na stanici Mlynské Nivy nás čakali Viktor a Tomáš.

Takto sme sa v kompletnej zostave presunuli na rakúsky Swechat, odkiaľ sme leteli do Bruselu. Letela som po prvýkrát, no nebolo to nič strašné, skôr to bol veľmi príjemný, nezabudnuteľný zážitok.

Keď sme vystúpili v Bruseli na letisku, mali sme menší problém nájsť batožinu. Nakoniec sme sa z bludiska letiskových hál vymotali a šťastne svoju batožinu našli.

Na letisku nás čakal Denis, ktorý nás následne povozil po Namure a ukázal nám výstavné priestory. Konečne nás potom vyčerpaných odviezol do nášho domčeka, v ktorom sme mali bývať. Zložili sme si veci a užívali 45 minútový oddych. Potom pre nás prišla Genevieve, ktorá tiež patrila k organizátorom. K nej sme išli na obed.

Po vynikajúcom obede sme sa autobusom presunuli do centra Namuru, kde sme sa spojili s Maročanmi. Chodili sme po meste a prezerali sme si historické pamiatky. Takto sme strávili celé popoludnie.

Po večeri sme išli rovno spať. Ubytovanie sa mi páčilo, cítila som sa ako na chate. Izbu som mala s Ludmilou, chalani boli o poschodie nižšie.

Na druhý deň sme si trošku prispali. Raňajky boli super, plno vecí na výber, mohli sme si dať čokoľvek na čo sme práve mali chuť. Verte, že sme sa poriadne natlačili, veď bol pred nami celý deň.

Po výdatných raňajkách sme sa presunuli autom na výstavisko. Prezentovali sme svoje projekty asi do 17:00. Medzitým sme mali aj obed. Po skončení prezentačného času sme vyrazili do bowling klubu na večeru a za trochou

zábavy. Na izbu sme sa vrátili asi o 23:30 a išli sme spať.

Aj na tretí deň sme sa ako zvyčajne naraňajkovali a vlakom išli do mesta Brúgy, kde sme strávili celý deň. Videli sme veľa pamiatok, výstav, kaštieľov, no mne sa najviac páčila okružná jazda loďou. Obed sme si kúpili v pouličnom stánku, ja som si dala belgické národné jedlo, hranolky.

Do 15:00 rozchod. Ja som išla s Anne-Marie. Stihli sme si pozrieť aj jednu výstavu, inak sme obzerali obchody. Kúpila som si žabky, lebo tam bolo strašné teplo. Cez deň v priemere 27°C! Zastavili sme sa samozrejme aj v čokoládovni. A aj na zmrzlinu.

Vlakom sme sa vrátili späť do Namuru a šli do nášho „zeleného domu“, ako sme nazvali svoju ubytovňu. Hneď oproti domu bola ohrada, v ktorej mali kone. K nim sme veľmi radi chodili. Bola tam aj mačka, ktorá sa veľmi podobala na Garfielda.

S ostatnými účastníkmi sme sa rozprávali vždy po anglicky. Denis nás dokonca naučil aj pár slovíčok po francúzsky. My sme sa nenechali zahanbiť a tiež sme ho pár slovenských slov naučili. Napríklad vedel pekne pozdraviť, aj keď samozrejme s tým svojim prízvukom. Počas nášho pobytu v Namure sa nám venoval aj Gilles, s ním tiež bola sranda.

Na štvrtý deň sme vstávali skoro ráno, aby sme stihli lietadlo. Z Bruselu sme leteli na Swechat a odtiaľ sme šli autobusom do Bratislavy. Tu sa naše cesty rozšli.

Myslím si, že to bola veľmi dobrá a neopakovateľná skúsenosť a príležitosť reprezentovať seba, AMAVET, školu a Slovensko.

Martina Siváčková

Víťazka FVaT 06 s projektom Chov oviec, salašníctvo a agroturistika na Spiši

Wetenschaps Expo Sciences Brusel

Hlavné mesto Belgicka privítalo v dňoch 2. až 6. mája 2007 viac ako 2000 mladých vedcov z celej krajiny a hostí z 12 štátov sveta, medzi ktorými boli aj zástupcovia zo Slovenska. Prehliadka pod názvom Expo Sciences sa konala na výstavisku Wetenschaps, ktoré sa nachádza v blízkosti jednej z najznámejších dominant Bruselu, známeho Atómia. Medzi hostí „Expa“ patrili okrem mladých vystavovateľov, ich pedagógov, kamarátov, rodičov, verejnosti a hostí zo zahraničia aj Philippe Bisquin, bývalý komisár Európskej Únie pre výskum a Jean-Claude Guiraudon, prezident celosvetovej organizácie MILSET. Organizátori pripravili pre účastníkov bohatý program plný rôznych aktivít. Viac sa môžete dozvedieť z reportáží účastníkov zo Slovenska.

Peter Šlosár

Vedúci slovenskej skupiny

Postrehy z Bruselu:

Zo začiatku som bol trochu sklamaný, že idem do Bruselu, lebo som tam už bol, ale po krásne prežitých piatich dňoch by som inam ani išť nechcel.

V stredu sme sa po prilete do Bruselu ubytovali, nasadli na metro, potom prestúpili na vlak a po hodinke cesty sme prišli do historického mesta Brúgy. Na tomto dni bolo najlepšie to, že sme sa zoznámili s ostatnými účastníkmi a nešli sme hneď prezentovať svoje projekty. Videli sme veľa krásnych budov a navštívili veľa katedrál.

Vo štvrtok ráno, asi po šiestich hodinách spánku, sme začali deň skorými raňajkami a metrom sme sa presunuli na

výstavisko. Na obed bola bageta. Po pár hodinách prezentácie sme navštívili centrum Bruselu. Po veľa, veľa našliapaných kilometroch sme navštívili pizzeriu. Ešte sme si dali belgické pívko a o druhej ráno som konečne mohol spokojne zaspáť.

Piatok sa začal päť hodín po tom, ako som sa uložil do postele. Raňajky a zas na výstavisko. Na obed čo iné ako bageta. Dozvedeli sme sa, že dnes večer je kultúrny program a my nič nemáme navčienené. Spojili sme sa s Čechmi, ktorí na tom boli podobne. Skombinovali sme Valibuka s dvanástimi mesiačikmi a pekne sa pobavili. Po peknom dlhom večeri, o pol jednej, som unavený na smrť zaspal.

Zaspali sme. Ostávalo nám desať minút do odchodu z ubytovne. O päť minút sme boli umytí, oblečení a pripravení na odchod. Aj tak sme ešte dvadsať minút čakali na ostatných, možno ešte viac zničených ako sme boli my. Cestu metrom som prespal. Prišli sme na výstavisko, najedli sa, zbalili projekty a vybrali sa navštíviť Greenhouse. Bola to obrovská botanická záhrada. Trvalo dve hodiny, kým som sa znej dostal von. Vrátili sme sa späť na záverečnú ceremóniu. Po spoločnej večeri v reštaurácii sme mali ísť na diskotéku, no my sme sa išli radšej vyspať. Aj tak sme zaspali až o pol tretej.

Ráno sme si privstali a išli vypravadiť Čechov. Do raňajok nám ostávala ešte hodina a pol tak sme zase zaspali. Zobrali sme sa a navštívili politické centrum, parlament a niekoľko námestí. Obed vo fástfúde, späť po batožinu a na letisko. Prvých pätnásť minút som v lietadle rozmýšľal nad nádhernými piatimi dňami strávenými v Bruseli so super ľuďmi a výbornou organizáciou. Som veľmi vďačný AMAVETu za takúto možnosť získať veľa

skúsenosti do života. Určite sa budem do budúca snažiť, aby som si takýto výlet zopakoval. Dobrú noc.

Adam Danáč

projekt Listové vrtule v aerodynamickom tuneli

Vítazstvo na Festivale vedy a techniky konaného v Bratislave v novembri minulého roku mi zabezpečilo Adamovi Danáčovi a mne cestu do hlavného mesta Belgicka, Bruselu, kde sa 3. - 5. mája konalo podujatie WetenschapsExpo-Sciences.

Po celkovej úprave nášho modelu aerodynamického tunelu a jazykovej príprave sme sa dočkali odchodu. V Bratislave nás čakal vedúci delegácie. Odviezol nás autom do Viedne a potom nás čakala príjemná a zaujímavá cesta lietadlom až do Bruselu.

Na letisku nás čakali organizátori výstavy, ktorí nás dopravili do ubytovne. Popoludnie sme strávili v historickom meste Brúgy. Navštívili sme námestia, katedrály a historické uličky. Brúgy sa nám vryli do pamäti ako úžasné, turistami navštevované historické mesto.

Ďalšie dni sme prezentovali svoj projekt na výstavisku WetenschapsExpo spolu s ďalšími vystavovateľmi z 12 krajín sveta. Svojich zahraničných priateľov sme spoznali ešte lepšie na kultúrnom večeri. Každá krajina sa predstavila svojim kultúrnym programom. Náš program nám pomohli predstaviť aj Česi (ktorých sme porazili v ten deň na MS v hokeji) s ktorými sme vytvorili novú, modernú rozprávku Lomidrevo a 12 mesiačikov v anglickej verzii. Publikum ocenilo naše kvality.

Po slávnostnom ukončení sme išli spoznávať krásy Bruselu Botanickú záhradu (Green house), dominantu

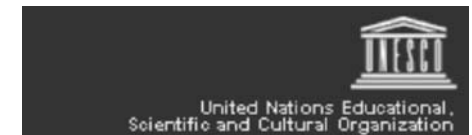
Bruselu - Atómium, Európsky parlament, Royal museum s expozíciou zbraní...

Po dni plnom krásnych zážitkov sme mali letieť domov. Nechcelo sa nám odísť z prostredia, kde sme spoznali nových priateľov, prežili nezabudnuteľné zážitky z prezentácie nášho projektu a dní plných objavov a spoznávaní.

Viktor Floriš

Vítaz FVaT 06 s projektom Listové vrtule v aerodynamickom tuneli

Konferencia Youth Opens The Space

V termíne 4. - 8. júla 2007 organizuje organizácia UNESCO vo Wroclawi (Poľsko) konferenciu Youth Opens The Space na tému "Interkultúrne, občianske a mierové vzdelávanie". Vzdelávanie je významný nástroj umožňujúci nám uviesť a integrovať ľudí vo svete dialógu, vo svete vzájomného porozumenia, vo svete, ktorý záleží na ľuďoch.

Z tohto dôvodu sa organizátori rozhodli zvoliť ako hlavnú tému konferencie **interkultúrne, občianske a mierové vzdelávanie**, ktoré budú poňaté z hľadiska neformálneho vzdelávania s cieľom uľahčiť účastníkom konferencie pochopenie komplexnosti dnešného sveta.

Zaoberať sa interkultúrnym, občianskym, mierovým vzdelávaním, si školiteľ/ka, mládežnícky/a líder/ka, pracovník/čka s mládežou a chceš sa